

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษา โดยมีขั้นตอนและรายละเอียดพอสังเขปของแต่ละขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจากทั่วประเทศ จำนวน 358 คน ซึ่งดำรงตำแหน่งครูใหญ่ หรืออาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการ โรงเรียน ในปีการศึกษา 2548

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 230 คน ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความคลาดเคลื่อน .04 ของ ทาโร ยามาเน (Yamane, 1970, p. 1088 อ้างถึงใน ไพรัตน์ วงษ์นาม, 2547, หน้า 12) และสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามภาคภูมิศาสตร์อันเป็นที่ตั้ง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนและ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นสัดส่วนกับจำนวนประชากรในแต่ละภาคภูมิศาสตร์ ดังรายละเอียดในตารางต่อไป

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร โรงเรียนจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์

ภาค	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กลาง	95	62
ใต้	52	33
เหนือ	44	27
อีสาน	71	46
กทม.	96	62
รวม	358	230

เครื่องมือการวิจัย

1. ลักษณะเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และจำแนกเครื่องมือเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการแก้ปัญหาสภาพติดของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยใช้องค์ประกอบตามรูปแบบกระบวนการการนำนโยบายไปปฏิบัติ (A Model of Policy Implementation Process) ของคาร์ล อี แวน ฮอร์น (Carl E. Van Horn) และ โด널ด์ เอส แวน มีเตอร์ (Donald S. Van Meter) ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยหรือองค์ประกอบ 6 ประการ ได้แก่ 1) มาตรฐานและวัตถุประสงค์นโยบาย 2) ทรัพยากรนโยบาย 3) การสื่อสารและการผลักดันกิจกรรม 4) คุณลักษณะของหน่วยปฏิบัติ 5) เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และ 6) จุดยืนหรือทัศนคติของผู้ปฏิบัติ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสำเร็จของการนำนโยบายแก้ปัญหาสภาพติดไปปฏิบัติ

แบบสอบถามทั้ง 2 ส่วนมีเกณฑ์การให้คะแนนการดำเนินงานของโรงเรียนและความสำเร็จในการดำเนินงาน ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้บริหาร โรงเรียนหรือ โรงเรียนสามารถดำเนินงานได้มากที่สุดหรือ ความสำเร็จในการดำเนินงานของ โรงเรียนมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้บริหาร โรงเรียนหรือ โรงเรียนสามารถดำเนินงานได้มากหรือ ความสำเร็จ ในการดำเนินงานของ โรงเรียนมาก
- 3 หมายถึง ผู้บริหาร โรงเรียนหรือ โรงเรียนสามารถดำเนินงานได้ปานกลางหรือ ความสำเร็จในการดำเนินงานของ โรงเรียนปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้บริหาร โรงเรียนหรือ โรงเรียนสามารถดำเนินงานได้น้อยหรือ ความสำเร็จในการดำเนินงานของ โรงเรียนน้อย
- 1 หมายถึง ผู้บริหาร โรงเรียนหรือ โรงเรียนสามารถดำเนินงานได้น้อยที่สุดหรือ ความสำเร็จในการดำเนินงานของ โรงเรียนน้อยที่สุด

2. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัยดังนี้

2.1 ร่างเครื่องมือการวิจัยทั้ง 2 ส่วน โดยใช้แนวทางการดำเนินงานการแก้ปัญหา สภาพติดของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนให้เป็นไปตามกรอบแนวคิดการนำนโยบายไปปฏิบัติของ แวน ฮอร์น (Carl E. Van Horn) และแวน มีเตอร์ (Donald S. Van Meter) และความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ปัญหาสภาพติดไปปฏิบัติ ใช้การประเมินผลการแก้ปัญหาสภาพติดใน สถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการเป็นกรอบในการร่างแบบสอบถาม

2.2 เสนอร่างแบบสอบถามทั้ง 2 ส่วน ต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาคุณวุฒิบัณฑิต เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ โครงสร้างและเนื้อหาของแบบสอบถาม

2.3 เสนอร่างแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงเบื้องต้นและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาคุณวุฒิพันธ์ต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของการใช้ภาษาและแบบสอบถามการวิจัย โดยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประกอบด้วยบุคคลและตำแหน่งดังนี้

2.3.1 ศาสตราจารย์ ดร.อรุณ รักธรรม อดีตอาจารย์คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2.3.2 รองศาสตราจารย์ ดร.โชติ เพชรชื่น อดีตอาจารย์สำนักทดสอบและประเมินผลทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2.3.3 รองศาสตราจารย์ ดร.บุปผา ศิริวิรัมย์ อาจารย์ประจำสถาบันวิจัยประชากรและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

2.3.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหม ทองชัย อดีตอาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

2.3.5 อาจารย์ ดร.รอยพิมพ์ใจ เพชรกุล ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

2.4 เสนอแบบสอบถามที่ได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาคุณวุฒิพันธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและให้ความเห็นชอบ

2.5 เสนอแบบสอบถามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาคุณวุฒิพันธ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยให้การรับรองโครงการวิจัยและเครื่องมือการวิจัย (เอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยปรากฏในภาคผนวก ก หน้า 87)

2.6 นำแบบสอบถามที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการรับรองโครงการวิจัยทดลองใช้กับผู้บริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ซึ่งมีได้เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างจากทั่วประเทศ จำนวน 100 คน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนภาคกลาง 27 คน ภาคใต้ 15 คน ภาคเหนือ 12 คน ภาคอีสาน 19 คน และกรุงเทพมหานคร 27 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามรายข้อ (Item Discrimination) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) รายด้านของแบบสอบถามดังนี้

2.6.1 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามแต่ละองค์ประกอบหรือปัจจัย โดยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยรายข้อกับค่าเฉลี่ยรายด้าน (Item-Total Correlation) โดยวิธีการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) โดยแต่ละปัจจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติและความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อดังนี้

- 2.6.1.1 มาตรฐานและวัตถุประสงค์นโยบาย มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ระหว่าง 0.42 ถึง 0.68
- 2.6.1.2 ทรัพยากรนโยบาย มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ระหว่าง 0.39 ถึง 0.79
- 2.6.1.3 การสื่อสารและการผลักดันกิจกรรม มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ระหว่าง 0.36 ถึง 0.82
- 2.6.1.4 คุณลักษณะของหน่วยปฏิบัติ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ระหว่าง 0.52 ถึง 0.71
- 2.6.1.5 เจ็อนใจทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ระหว่าง 0.62 ถึง 0.80
- 2.6.1.6 จุดยืนหรือทัศนคติของผู้ปฏิบัติ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ระหว่าง 0.41 ถึง 0.55
- 2.6.1.7 ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ระหว่าง 0.40 ถึง 0.66
- 2.6.2 หาค่าความเชื่อมั่นรายด้านของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha-Coefficient) และได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้
- 2.6.2.1 มาตรฐานและวัตถุประสงค์นโยบาย มีค่าความเชื่อมั่น โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α) = 0.86
- 2.6.2.2 ทรัพยากรนโยบาย มีค่าความเชื่อมั่น โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α) = 0.86
- 2.6.2.3 การสื่อสารและการผลักดันกิจกรรม มีค่าความเชื่อมั่น โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α) = 0.91
- 2.6.2.4 คุณลักษณะของหน่วยปฏิบัติ มีค่าความเชื่อมั่น โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α) = 0.89
- 2.6.2.5 เจ็อนใจทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง มีค่าความเชื่อมั่น โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α) = 0.91
- 2.6.2.6 จุดยืนหรือทัศนคติของผู้ปฏิบัติ มีค่าความเชื่อมั่น โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α) = 0.75
- 2.6.2.7 ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ มีค่าความเชื่อมั่น โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α) = 0.88

การวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นรายค่านของแบบสอบถามปรากฏตามรายละเอียดในภาคผนวก จ หน้า 104-105 และตัวอย่างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยปรากฏในภาคผนวก ง หน้า 9-102

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์แบบตอบรับให้ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ซึ่งได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยระยะเวลาให้ส่งคืนภายในระยะเวลา 30 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถาม (รายชื่อโรงเรียนหน่วยสุ่มกลุ่มตัวอย่างปรากฏในภาคผนวก ฉ หน้า 107-111)
2. ผู้วิจัยให้ผู้ประสานงานจัดส่งและรวบรวมแบบสอบถามในบางพื้นที่ และในบางพื้นที่ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนและเป็นแบบสอบถามที่มีค่าตอบสมบูรณ์ จำนวนร้อยละ ร้อยของกลุ่มตัวอย่าง

สำเนาหนังสือขอความร่วมมือการเก็บรวบรวมข้อมูลปรากฏในภาคผนวก ข หน้า 89-90

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป LISREL (Linear Structure Relationship Model) Version 8.53 ในการวิเคราะห์ข้อมูลและใช้ค่าสถิติเพื่อนำเสนอข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์การดำเนินงานแต่ละปีปัจจัยของการนำนโยบายการแก้ปัญหาสาเหตุคิดไปปฏิบัติ ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโค้ง (Kurtosis)
2. การวิเคราะห์ความสำเร็จของการนำนโยบายแก้ปัญหาสาเหตุคิดไปปฏิบัติใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการนำนโยบายการแก้ปัญหาสาเหตุคิดไปปฏิบัติกับความสำเร็จของการนำนโยบายแก้ปัญหาสาเหตุคิดไปปฏิบัติใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Inter Correlation)
4. การวิเคราะห์รูปแบบปัจจัยการนำนโยบายการแก้ปัญหาสาเหตุคิดไปปฏิบัติที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายแก้ปัญหาสาเหตุคิดไปปฏิบัติใช้วิธีการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis)